

"El Torreó"

GREHIC

GRUP DE RECERQUES HISTÒRIQUES DE CASTELLDEFELS

www.grehic.org

Butlletí Informatiu N° 53

Octubre • Nov • Des. 2017

INDEX

- Editorial 1
- El Grup Teatral Garigots 2-3
- Programa de la X Trobada de Centres d'Estudi i d'Estudiosos d'Eramprunyà
- Seguim amb la "S'Òpera" 4

ÈXITS I REPTES

El lliurament de **Premis Ciutat de Castelldefels**, en la seva edició d'enguany, va suposar per al GREHIC tot un èxit.

La guanyadora del Premi Especial Ciutat de Castelldefels va ser l'arqueòloga Montserrat Sanz, especialista en paleofauna i investigadora per a les universitats de Barcelona, Madrid i Lisboa. Descobridora de diverses restes de Neandertals a la nostra ciutat, i d'un crani d'un homínid de fa 400.000 anys a Portugal. Nombroses revistes de referència a nivell mundial l'avalen com a una investigadora jove, amb una llarga trajectòria i una important projecció de futur. Ha col·laborat en molts projectes del GREHIC, que la té com a sòcia de l'entitat.

El Premi Ciutat de Castelldefels se'l van endur la Maria Josep Udina i el Pep Solé, també membres del GREHIC, veïns de Castelldefels des de l'any 1970. Al llarg de la seva trajectòria han contribuït a la ciutat des de la vessant social i cultural, sent regidors de l'Ajuntament, col·laboradors amb els mitjans locals i comarcals, fundadors de la Coral Margalló i de l'Associació Musical de Castelldefels, aquesta darrera seguint la iniciativa del Jaume Tous, actual president de la nostra entitat. Els guanyadors del premi són biògrafs de Ramon Fernández Jurado, i els autors del conte "L'Olla del Rei" i del llibre "Pirates a Castelldefels". La X Trobada de Centres d'Estudi i d'Estudiosos d'Eramprunyà ens permetrà tenir-los explicant, justament, l'origen històric del seu conte, que fa una versió molt particular de les aventures de Joan II, el rei que vingué a caçar a les maresmes del nostre poble.

Al marge d'altres actuacions que tracten de recuperar la memòria històrica de la ciutat, promogudes pel nostre Ajuntament, el GREHIC manté la seva pròpia línia de treball.

Tenim la voluntat de continuar amb l'edició de monografies i, del pròxim projecte ens satisfà que, abans i tot de convertir-se en part del nostre proper llibre imprès, el treball hagi rebut el primer premi dels Premis Edurecerca del Baix Llobregat. Es per això que felicitem la Carla López, autora d'un fantàstic estudi sobre el patrimoni arquitectònic de la ciutat del que ja ens hem fet ressò en algun butlletí anterior.

D'altra banda, el repte més complex del primer trimestre d'aquest curs és, per a nosaltres, l'organització de la X Trobada de Centres d'Estudi i d'Estudiosos d'Eramprunyà, a celebrar al Castell de Castelldefels el 21 d'octubre de 2017. Col·laboren amb nosaltres el Centre d'Estudis Beguetans, el Grup Tres Torres de Viladecans, +de1000. Històries de Sant Climent de Llobregat, l'Associació d'Amics del Museu de Gavà i el Centre d'estudis de Gavà i la resposta de tots ells ha estat magnífica. Ja podem anunciar en les pàgines d'aquest mateix número el programa d'intervencions i actes de la jornada. Hi sou convidats.

El Grehic

EL GRUP TEATRAL GARIGOTS

Javier Clemente Hernández

L'espai del parc de la Muntanyeta que ha servit per a representar *La Llegenda del Gar-i-Got* des del 1997, per acord del ple municipal de 20 de juliol de 2017, apareixerà en el nomenclàtor oficial de la ciutat com a plaça del Gar-i-Got¹. Avui, però, parlarem d'una altra "Plaça Garigots".

Albert Feliu², després de publicar un anunci al diari en què feia saber la intenció de crear un grup d'animació infantil, va aconseguir la resposta d'un conjunt de persones que, sent inicialment dotze, van crear un primer espectacle:

La cuca fera. L'animació de les cançons anava acompanyada de titelles i es va veure per primer cop en públic a les Cotxeres de Sants, a Barcelona, l'estiu de 1979. El decorat de fons, que representava una finestra, servia d'escenari per als titelles muts que dues persones manipulaven; una movia el cap i l'altra les mans.

En els moments inicials, el grup feia tant cercaviles com espectacles a mida. Veritablement hi havia una capacitat important per a improvisar tot adaptant els fonaments que conformaven per a actuacions de carrer les xanques, gralles, percussió i una cucafera portada per tres persones.

A més, nasqué un espectacle a base de gags, titelles i animació que fou capaç de recollir les experiències escèniques de molts dels integrants inicials.

Sobre una escenografia bàsica que incorporava el teatre de titelles i que podia recordar els escenaris de la *Commedia dell'Arte*, les entrades i sortides dels personatges li donaren un ritme dinàmic a un espectacle que s'anava polint amb les representacions.

Després d'un temps, per motius diversos, el grup es reduí a tres persones. Albert Feliu, Joan Salvador, i Jordi Salvador, van decidir el nom de "*Garigots*" com a identificatiu.

En una estada a Lles de Cerdanya, al Pirineu, es va crear i muntar el primer espectacle de Garigots: "*La volta al món en 80 minuts*". La història era una recreació, una versió, de l'obra de Jules Verne.

Es tractava de donar la volta al món en el temps que durava la representació: 80 minuts. Viatjaven per diversos països tres personatges que es multiplicaven,

Foto Ramon Josa

Inauguració de la Plaça Gar-i-Got. Foto Ramon Josa

transformant-se en altres, segons el país per on passaven. Els textos i música eren d'Albert Feliu i els germans Jordi i Joan Salvador.

El vestuari havia estat dissenyat i realitzat per Josep Massaguer; i l'escenografia, Joan Salvador. El seguirà un altre espectacle: *Plaça Garigots*, on el Joan Salvador encarnava el personatge d'un empaperador que a tot responia: "no ho sé".

La cura per l'escenografia era comuna a tots els espectacles que es generaren des de la proposta de semi-professionalització que sorgí de Joan Salvador. El grup Garigots aconseguí l'èxit. Aquest vingué de la mà de la preocupació de tenir bons vestuari, guió i música.

Són recordades més de cent quaranta representacions de "*La Volta al Món en 80 minuts*", les gravacions en cintes magnetofòniques de la música de "*Llibres i Trastos Vells*" i "*Plaça Garigots*", per exemple. A més del citat Josep Massaguer, també van tenir com a col·laborador a Jaume Nadal.

El darrer espectacle de *Garigots* fou "*SOS! Això és la Mar... de Divertit!*", en ell després de patir un naufragi amb el vaixell amb el que anaven a fer les "amèriques", i dalt d'un rai els cinc membres repassaven la història musical i artística del grup.

A nosaltres, però, ens ha cridat l'atenció l'existència d'una primera "Plaça Garigots" en el món de les seves ficcions. El nom de Garigot, finalment, també serà per ells que arribi al del drac de Castelldefels. Joan Salvador i el seu germà Jordi van ser els encarregats de fer la particular fera foguera de Castelldefels.

Una comunicació de la X Trobada de Centres d'Estudis i d'Estudiosos d'Eramprunyà, que se celebra el 21 d'octubre al Castell de la nostra ciutat, ho explicarà en detall.

Plaça Garigots

Garigots cartell volta al mon 80 minuts

L'obra Plaça Garigots amb Joan Salvador a escena

¹ - "Crònica del Ple Municipal". *El Castell*. núm 131, agost 2017. p.21)

² - Aquesta notícia i, en general, les que fan referència al grup teatral les prenem de: <https://grupgarigots.wordpress.com> [consulta 7 agost 2017].

PROGRAMA DE LA X TROBADA DE CENTRES D'ESTUDI I D'ESTUDIOSOS D'ERAMPRUNYÀ

LLEGENDES, RONDALLES I TRADICIONS

- 8:30** ACREDITACIONS
- 9:00** BENVINGUDA I PRESENTACIÓ
- 9:15** “Tres llegendes medievals d'Eramprunyà i una invenció”, per Josep Campmany.
- 9:35** “Llegendes i tradicions locals a la cultura popular de Gavà”, per Raül Puga.
- 10:05** “L'Olla del Rei”, per Maria Josep Udina & Pep Solé.
- 10:35 PAUSA**
- 11:05** “Pere el Gran: història, tradició, llegenda...”, per Sebastià Herreros.
- 11:25** “Una rondalla de l'avi Roc: La Favereta”, per Jaume Lligadas.
- 11:55** “Recuperación de las vidrieras neogóticas del castillo de Castelldefels”, per Lydia Gómez & Marta Vidal.
- 12:15 VISITA AL CASTELL**
- 13:30 DINAR AL CASTELL** (per a aquells que hagin fet reserva prèvia)
- 15:30** “Històries, llegendes cultes, costumari i anecdotari gavanencs”, per Josep Campmany.
- 15:50** “L'aplec de Sales, més de cinc-cents anys”, per Josep Lligadas.
- 16:10 Ponència.-** “El Pagès Poeta: la vida, els contes i les tradicions climentones de començament del segle XX”, per Jaume Vendrell.
- 16:40 Ponència.-** “Històries i relats de Begues”, per Elicina Fierro; Víctor Mata; Xavier Parellada.
- 17:10 Comunicació.-** “Descobrim Viladecans en una caixa d'arxiu. El patrimoni documental a l'abast dels escolars de parvulari”, per Antonia Altamirano; Xavier Calderé; Manuel Luengo.
- 17:30 Comunicació.-** “El drac Gar-i-Got i la seva llegenda” per Javier Clemente.
- 17:50 CLOENDA I CONVOCATÒRIA DE LA XI TROBADA**

GREHIC

✓ Durant la jornada hi haurà exposats diversos PÒSTERS sobre la temàtica.

SEGUIM AMB LA “S'ÒPERA” a càrrec de Jaume Tous

25 de setembre y 9 d'octubre a les 19:00h: LA VIUDA ALEGRE de Franz Lehár.
27 de novembre i 11 de desembre a les 19:00h: DON CARLO de Giuseppe Verdi.
No us ho perdeu! - Us esperem a la Biblioteca Ramon Fernández Jurado